

**UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Can Akın ÇAĞLAR Başkanlığında 23.12.2020 gün ve saat 14:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.**

- İlgi:** a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.  
b) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği  
c) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu.  
d) 24.06.2020 Tarihli ve B.30.2.İTÜ.0.1U.00.00 Sayılı İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma ve Ulaşım Araçları Uygulama-Araştırma Merkezinin İstanbul Taksi Sisteminin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkında Teknik Raporu.  
e) 24.06.2020 Tarihli Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Teknik Raporu.  
f) 25.06.2020 Tarih ve 2020/2-7.B Sayılı UKOME Kararı  
g) Toplu Ulaşım Hizmetler Müdürlüğünün 17.12.2020 tarih ve 6547 sayılı yazısı

**TEKLİF:** Minibüs ve Taksi Dolmuşların Taksiye Dönüştürülmesi Teklifi.

**TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:**

İlgi (g) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yazısı ekli raporunda;

İlgi (a) Kanunun 7. Maddesinde “Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek”, 9. Maddesinde “Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır.” hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Yönetmeliğin 18. Maddesinde “Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek,” ve “Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle.”, 28. Maddesinde ise “Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirilir. (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME’ce tespit edilir.” hükümleri yer almaktadır.

İlgi (c) Kanunun, 15. Maddesinde “p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.” hükmü yer almaktadır.

İlgi (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Teknik Raporunda özetle;

- Minibüs ve taksi dolmuşlarda bazı hatlarda mevcut yolculuk talebinden az araç bulunduğu ya da bazı hatlarda mevcut yolculuk talebinden fazla araç bulunduğu,
  - Mevcut/Planlanan metro, metrobüs, Marmaray ve tramvay hatlarının geniş bir alana yayılması ile minibüs/taksi dolmuş kullanan yolcu sayısının azaldığı,
  - Yolculuk taleplerinin az olması nedeniyle bazı minibüs ve taksi dolmuş hatlarında maliyetlerin karşılanamadığı,
  - Hatlar arasında gelir dağılımının dengesiz olduğu,
  - Minibüs ve taksi dolmuşlarda aktarma yapılamaması dolayısıyla bütüncül hat planlamasına dâhil edilemediği,
  - Taşımacıların ekonomik kaygılar nedeniyle güzergâhının herhangi bir bölgesinden başka bir hatta ait araçların geçmesini istememesi, taşımacılar arasında çatışma ve yeni araç eklenmesini engellemesi ve bu yüzden vatandaşın ulaşım talebinin çözülmediği,
  - İstanbulkart Uygulamasına geçilmediği için modlar arası ücret entegrasyonunun sağlanamadığı,
- hususları tespit edilmiştir.

İnsan odaklı, erişebilir, sürdürülebilir, kaliteli, ekonomik, hızlı, konforlu ve güvenli taşımacılığı stratejik hedef olarak olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi kent içi ulaşımında raylı sistemlerinin payını artırmak için projelerine devam etmektedir. Raylı sistemlerin artışı ile kent içi toplu ulaşımında ara ulaşım modu olmasına rağmen kullandıkları güzergâhlar ve uzunlukları itibarıyla ana ulaşım modlarıyla konfor, güvenlik, hız gibi faktörlerde dikkate alınarak rekabet edemeyecekleri aşikâr olan minibüs ve taksi dolmuşlar ihtiyaç fazlası durumuna düşmektedir. Toplu Ulaşım Yönetim Sistemi ile yapılan yolculuk sayımları sonucu ilgi (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün Teknik Raporunda belirtilen sayıda minibüs ve taksi dolmuş için iyileştirme yapılması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

İlgi (d) İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma ve Ulaşım Araçları Uygulama-Araştırma Merkezinin İstanbul Taksi Sisteminin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkında Teknik Raporunda belirtildiği üzere; taksi hızlı, kolay erişilebilir ve özel araç kullanımına alternatif bir ulaşım aracıdır. İstanbul’da şehrin gelişmesi, nüfus, turistik ve ticari amaçla gelip gidenlerin sayısındaki artışa rağmen taksi sayısı aynı kalmıştır. 1985 yılı şehir nüfusu ile sınırlama getirilmeden önceki taksi sayısı ilişkisi günümüze 2020 yılına getirildiğinde nüfus artışı göz önüne alınarak olması gereken taksi sayısı yaklaşık 40.000 civarındadır.

**Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Değerlendirmesi:** Müdürlüğümüzce yapılan çalışmalar neticesinde, ilgili mevzuat ve ilgi raporlar doğrultusunda;

- Yeni taksi ihtiyacının bir kısmının, Anayasanın 173. Maddesinde yer alan “Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır” hükmü doğrultusunda ilgi (e) raporda belirtilen sayıda mevcutta ihtiyaç fazlası durumda bulunan M seri plakalı minibüslerden ve TZ seri plakalı taksi dolmuşlardan karşılanması,
  - Taksi dönüşümüne geçmek isteyen M seri plakalı minibüs ve TZ seri plakalı taksi dolmuş sahiplerinin başvurularını TUHİM’in belirlediği sürede yapması,
  - Yapılan başvuruların Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü’nün Teknik Raporunda belirtilen sayıdan fazla olması halinde, dönüşüme konu olan minibüs ve taksi dolmuş arasından Noter huzurunda yapılacak kura çekilişiyle canlı yayında belirlenmesi,
  - Belirlenen M ve TZ seri plaka sahiplerine T seri taksi plakalarının verilmesi,
  - T seri taksi plakası verilen minibüslerin ve taksi dolmuşların M ile TZ seri plakalarının iptal edilmesi,
- konusunun UKOME gündemine alınarak karara bağlanması hususunu arz ederim.

**UKOME’NİN KARARI:** Minibüs ve taksi dolmuşların taksiye dönüştürülmesi teklifine oy çokluğu ile ret kararı verilmiştir.

*(Signatures and stamps of committee members)*

**Başkan**  
Can Akın ÇAĞLAR  
Genel Sekreter

**Üye**  
İbrahim Orhan ÖSMİRLİ  
Genel Sekreter Yardımcısı

**Üye**  
Ulku CİHAN  
Ulaşım Daire Başkanı

**Üye**  
Av. Ercan SÖNMEZ  
Hukuk Müşaviri

**Üye**  
Ali KARAC  
İst. Emn. Müd. Tem.

**Üye**  
Mert KEFLİ  
MSB 1. Ordu Komutanlığı Tem.

**Üye**  
Mehmet SELİM  
İl Jandarma Komutanlığı Tem.

**Üye**  
Esmail ERİK  
Sahil Güvenlik ve Boğ. Bölge Kom. Tem.

**Üye**  
Fikret ERGÜVEN  
Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü Tem.

**Üye**  
Suat KAPTANOĞLU  
İst. Liman Başkanlığı Tem.

**Üye**  
Şenol AYHAN  
DHİM Genel Müdürlüğü Tem.

**Üye**  
Necmettin ACAR  
TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Tem.

**Üye**  
Seydi YILMAZ  
Ulaş. Hizmetleri Gen. Md. 1. Bölge Müd. Tem.

**Üye**  
Nurdan M. APAYDIN  
Altyapı Yatırımlar Gen. Müd. Tem.

**Üye**  
Veysi ALÇINSU  
TCDD Taşımacılık A.Ş. Tem.

**Üye**  
Zehra DAKIOĞLU  
MEB II Millî Eğitim Müdürlüğü Tem.

**Üye**  
Neslihan ÇAPAR  
Aile, Çalışma ve Sosy. Hiz. Bakanlığı Tem.

**Üye**  
H. Mehmet GÜNER  
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tem.

**Üye**  
Gökhan YILMAZ  
Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Tem.

**Üye**  
H. Alper BİLGİLİ  
İETT Gen. Müdürü

**Üye**  
Sinem DEDETAŞ  
İst. Şehir Hatları Tur. A.Ş. Gen. Müdürü

**Üye**  
Mehmet SOY  
Metro İstanbul A.Ş. Gen. Müdürü

**Üye**  
Koray ATAC  
Fen İşleri Daire Bşk. Tem.

**Üye**  
Zeynep ALVAN  
Ulaşım Koordinasyon Müdürü

**Üye**  
Barış YILDIRIM  
Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürü

**Üye**  
Emel GÜNAY  
Ulaşım Planlama Müdürü

**Üye**  
Ertan AKSU  
TŞOM Temsilcisi

**ONAY**  
... / ... / 2020  
Ekrem İMAMOĞLU  
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

*(Handwritten notes and signatures)*

**Serhındir: Karara katılmıyorum.**

**Karara katılmıyorum**